NULÄGESBESKRIVNING AV AVFALLSHANTERING I

BENGTSFORS, DALS-ED, FÄRGELANDA OCH MELLERUDS KOMMUNER

Bilaga 2 till avfallsplan för fyra Dalslandskommuner 2026–2037

Nolängen ÅVC, Bengtsfors kommun

Innehållsförteckning

1 Allmänt 4

2 Fakta om kommunerna 4

2.1 Geografiskt läge 4

2.2 Befolkning, boende och bebyggelse 4

2.2.1 Invånarantal 4

2.2.2 Antal hushåll och boendestruktur 5

2.2.3 Befolkningstäthet och tätortsfördelning 5

2.3 Näringsliv och turism 6

2.3.1 Bengtsfors 6

2.3.2 Dals-Ed 6

2.3.3 Färgelanda 6

2.3.4 Mellerud 6

3 Ansvaret för avfallshanteringen 7

4 Avfallsslag och mängder 8

4.1 Avfall som omfattas av kommunalt ansvar 8

4.1.1 Kärl- och säckavfall (Brännbart restavfall och matavfall) 8

4.1.2 Grovavfall på ÅVC 9

4.1.3 Avfall till återbruk 11

4.1.4 Farligt avfall 11

4.1.5 Slam och fettavfall 12

4.2 Avfall som omfattas av producentansvar 12

4.2.1 Förpackningar och tidningar 12

4.2.2 Elektronikavfall och batterier 13

4.2.3 Läkemedel 14

4.2.4 Däck 14

4.2.5 Bilar 14

4.3 Avfall som inte omfattas av kommunalt ansvar 14

4.3.1 Verksamhetsavfall 14

4.4 Nedskräpning 15

5 Avfallsanläggningar i kommunen 16
5.1 Bengtsfors kommun 16
5.1.1 Nolängen återvinningscentral 16
5.1.2 Avloppsreningsverk 16
5.1.3 Lättillgängliga insamlingsplatser 16
5.2 Dals-Eds kommun 17
5.2.1 Onsöns återvinningscentral 17
5.2.2 Avloppsreningsverk 17
5.2.3 Lättillgängliga insamlingsplatser 17
5.3 Färgelanda kommun 18
5.3.1 Stigens återvinningscentral 18
5.3.2 Avloppsreningsverk 18
5.3.3 Lättillgängliga insamlingsplatser 18
5.4 Melleruds kommun 19
5.4.1 Hunnebyn återvinningscentral 19
5.4.2 Avloppsreningsverk 19
5.4.3 Lättillgängliga insamlingsplatser 19
6 Nedlagda deponier 20
6.1 Bengtsfors kommun 20
6.2 Dals-Eds kommun 21
6.3 Färgelanda kommun 21
6.4 Melleruds kommun 22

1 Allmänt

Nulägesbeskrivningen är en bilaga till avfallsplanen för fyra kommuner i Dalsland, som omfattar relevanta fakta om de fyra kommunerna samt de uppgifter om nuläget som en avfallsplan ska innehålla enligt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2020:6.
Nulägesbeskrivning omfattar följande delar för de fyra kommunerna:

- Statistik om kommunerna
- Avfallsstatistik för kommunerna
- Organisation
- Aktuella avfallsanläggningar
- Nedlagda deponier

Statistik är hämtad från angivna referenser. Följande förkortningar förekommer:

ET – ej tillämpbart (används då indata inte är relevant för kommunen)
DS – data saknas (används då indata är relevant för kommunen men värde saknas)

2 Fakta om kommunerna

2.1 Geografiskt läge

Dalsland är ett landskap i Götaland i västra Sverige. Melleruds-, Dals-Eds-, Färgelandas- och Bengtsfors kommun är fyra av kommunerna i Dalsland.
Kommunerna gränsar i söder till kommuner i Bohuslän och Västergötland, i väster till kommuner i Bohuslän och Norge i nordväst samt till kommuner i Värmland i norr.
Totalt uppstår arealen från de fyra kommunerna till ca 3 450 km^2. Störst till ytan är Bengtsfors kommun, se Tabell 1.

Tabell 1. Areal och fördelning av areal i de fyra kommunerna, 2024 (SCB).

Kommun	Areal totalt (km²)	Land (km²)	Vatten (km²)
Bengtsfors	1 059,2	883	176,2
Dals-Ed	825,4	724,3	101,1
Färgelanda	618,3	589	29,3
Mellerud	944,47	513,6	430,87
Totalt	**3 447,4**	**2 709,9**	**737,47**

2.2 Befolkning, boende och bebyggelse

2.2.1 Invånarantal

Totalt är det ca 30 000 invånare i de fyra kommunerna. Se fördelningen i Tabell 2.

Tabell 2. Folkmängd i kommunerna 2018–2024 (SCB).

Kommun	Folkmängd					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bengtsfors	9 750	9 591	9 409	9 255	9 138	9 076
Dals-Ed	4 813	4 761	4 764	4 650	4 606	4 606
Färgelanda	6 637	6 658	6 576	6 512	6 434	6 376
Mellerud	9 310	9 312	9 268	9 263	9 165	9 052
Totalt	**30 510**	**30 322**	**30 017**	**29 680**	**29 343**	**29 110**

2.2.2 Antal hushåll och boendestruktur

Det finns totalt ca 15 000 hushåll tillsammans i de fyra kommunerna där fördelningen är ca 72 % villahushåll och 28 % flerbostadshus. Det skiljer sig dock något i boendestrukturen mellan kommunerna, se Tabell 3. I Färgelanda bor nästan 83 % i småhus/villahushåll medan motsvarande siffra i Dals-Ed och Bengtsfors är 67 - 68 %.

Tabell 3. Antal hushåll och fördelning mellan småhus och flerbostadshus, 2024 (SCB).

Kommun	Småhus/ Villahushåll		Flerbostadshus		Totalt	Fritidshus
	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal
Bengtsfors	3 319	68	1 738	32	4 872	1 921
Dals-Ed	1 510	63	867	37	2 375	719
Färgelanda	2 597	80,8	618	19,2	3 215	738
Mellerud	3 183	76,5	980	23,5	4 163	1 981
Totalt	**10 609**		**4 203**		**14 625**	**5 359**

2.2.3 Befolkningstäthet och tätortsfördelning

I Tabell 4 framgår befolkningstäthet, tätortsgrad samt hur många tätorter det finns i respektive medlemskommun.

Tabell 4. Befolkningstäthet (2024), antal tätorter samt tätortsgrad (2023) (SCB).

Kommun	Befolkningstäthet inv./km^2	Antal tätorter	Tätortsgrad (%)
Bengtsfors	10,3	5	70
Dals-Ed	6,4	1	63
Färgelanda	10,9	4	56
Mellerud	17,5	3	59
Totalt		**13**	

- Tätorter i Bengtsfors kommun: Bengtsfors, Dals Långed, Billingsfors, Bäckefors, och Skåpafors
- Tätorter i Dals-Eds kommun: Ed
- Tätorter i Färgelanda kommun: Färgelanda, Högsäter, Ödeborg och Stigen
- Tätorter i Melleruds kommun: Mellerud, Dals Rostock och Åsensbruk

2.3 Näringsliv och turism

De fyra kommunerna har varje år besök av många turister som kommer för att njuta av friluftsliv som vandring, sportfiske, båtliv, camping med mera. Den berömda akvedukten i Håverud är den största turistattraktionen i Dalsland med ca 150 000 besökare årligen.

2.3.1 Bengtsfors

Totalt finns det ca 1 200 verksamma företag i Bengtsfors kommun och de dominerande arbetsgivarna finns framförallt inom papperstillverkning, förpackningsindustri och livsmedel i kommunen. Den bransch i kommunen som har flest företag är jordbruk- och skogsbruk. Kommunen är själv den största arbetsgivaren med ca 800 anställda.

2.3.2 Dals-Ed

Det finns ca 630 företag i Dals-Ed. Tidigare var tillverkande industrier den största branschen, men under senare år har nya branscher tillkommit tack vare moderna teknik-möjligheter.

2.3.3 Färgelanda

I Färgelanda finns totalt ca 1300 företag. Den största branschen i kommunen är jord- och skogsbruk. Det finns även en hel del företag inom industrisektorn, framförallt inom plast. Många av företagen har fordonsindustrin som kunder. Även turistnäringen spelar en stor roll för kommunen.

2.3.4 Mellerud

Det finns ca 1000 aktiva företag inom tillverknings- och tjänstesektorn i Mellerud. Mycket av näringen koncentreras dessutom kring turistnäringen då Mellerud är en attraktiv semester- och handelsort. De flesta företagen finns inom jordbruk, skogsbruk och fiskenäring. Handel, reparation av motorfordon samt bygg och tillverkning har även en hel del.

3 Ansvaret för avfallshanteringen

Lagstiftningen i miljöbalken styr avfallshanteringen. Avfallshanteringen är en kedja av åtgärder som består av följande länkar: Insamling, sortering, återanvändning, minimering, återvinning och olika metoder av behandling. Kommunen har ett stort ansvar för att genomföra eller möjliggöra alla led i kedjan på bästa sätt; tekniskt, ekonomiskt och miljömässigt.

Ansvaret för avfallshanteringen i kommunerna delas mellan olika aktörer, se tabell 5.

Kommunstyrelsen hos respektive kommun har det huvudsakliga ansvaret för att samla in, transportera och behandla hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från verksamheter.

Tabell 5. Ansvarsfördelning i kommunerna

Vem	Ansvar
Kommunstyrelsen	Verksamhetsansvar samt fysisk planering, miljöstrategiskt arbete.
Länsstyrelsen	Tillsyn av avfallsanläggningar
Dalslands miljö- och energikontor	Tillsyn och kontroll av avfallsanläggningar, hantering av klagomål gällande nedskräpning utanför planlagt område, mottagande av anmälningar av kompost, tillsyn, ansökan/anmälan enskilda avlopp.
Plan- och byggenheten	Hanterar klagomål och fysisk hantering av nedskräpning inom planlagt område.
Producenterna	Samla in, transportera bort och återvunna produkter som omfattas av förordningarna om producentansvar.
Kommunerna	Ansvarar för att samla in och transportera bort förpackningar till PRO.
Fastighetsägare	Informera de som bor i fastigheten om de regler om avfallshantering som gäller i kommunen.
Verksamhetsutövare	Omhänderta och sortera avfallet som uppstår inom den egna verksamheten.
Invånare	Sortera och hantera sitt avfall enligt gällande system som kommunen informerar om.

4 Avfallsslag och mängder

4.1 Avfall som omfattas av kommunalt ansvar

Enligt lag har kommunen monopol på allt hushållsavfall. I begreppet hushållsavfall ingår både avfall från hushåll och avfall från andra verksamheter som kan jämställas med hushållsavfall. Jämförligt avfall uppkommer som ett resultat av att människor använder lokaler eller anläggningar på ett sätt som ger upphov till avfall som liknar det avfall som uppstår vid användningen av mark eller byggnad för bostadsändamål. Latrin, slam från enskilda anläggningar och fett från fettavskiljare räknas också till hushållsavfall.

4.1.1 Kärl- och säckavfall (Brännbart restavfall och matavfall)

Med kärlavfall avses den del av hushållsavfallet som i normalfallet läggs i en avfallsbehållare och hämtas regelbundet. Insamlingen av kärl- och säckavfall sker av kommunen upphandlad entreprenör.

I de fyra kommunerna används gröna och bruna avfallskärl för utsortering av brännbart hushållsavfall respektive matavfall. Både det brännbara avfallet samt matavfallet läggs i valfri plastpåse.

Mängder som samlats in per kommun framgår i tabell 6. För närvarande går det brännbara hushållsavfallet från alla fyra kommunerna till energiåtervinning. Matavfallet behandlas genom rötning till biogas och biogödsel.

Tabell 6. Kärlavfall fördelat på brännbart avfall och matavfall, år 2024.

Kommun	Brännbart Kärlavfall (ton)	Brännbart kärlavfall (kg/person)	Matavfall (ton)	Matavfall (kg/person)
Bengtsfors	1 221	134,5	443	48,8
Dals-Ed	652	141	239	52
Färgelanda	687	107	278	44
Mellerud	1 070	118	541	59
Riksgenomsnitt		143		44
Totalt	**3 630**		**1 501**	

4.1.1.1 Kärl och abonnemang

Ordinarie hämtning av hushållsavfall utförs varannan vecka hela året, där både matavfall och brännbart restavfall töms. Vanligaste abonnemanget är ett 140 l kärl för brännbart restavfall samt ett 140 l kärl för matavfallet i alla kommunerna med undantag för Bengtsfors, som har ett 190 l kärl för brännbart restavfall. I Bengtsfors tillämpas behovsstyrd hämtning vilket innebär att fastighetsägaren endast ställer ut kärlet för brännbart avfall på hämtningsdagen om denne vill ha tömt. Fastighetsägaren debiteras endast för de tömningar som denne har under ett år utöver en grundavgift. Matavfallet måste dock tömmas varannan vecka. Från 1 januari 2027 kommer fastighetsnärainsamling gälla enligt förordningen 2022:1274. Kostnaden för abonnemang framgår av respektive kommuns beslutade taxor.

Det går också att ansöka om dispens och utökat hämtningsintervall av hushållsavfallet om hushållet har en hemkompost. Antal abonnenter som hemkomposterar framgår av tabell 7.

Tabell 7. Antal hushåll som hemkomposterar matavfall 2024.

Kommun	En- och tvåfamiljshus	Flerbostadshus
Bengtsfors	542	0
Dals-Ed	463	0
Färgelanda	552	0
Mellerud	800	0
Totalt	**2 357**	**0**

4.1.1.2 Kärlavfallets innehåll

Kommunerna ger idag upphov till sammanlagt cirka 3 735 ton brännbart restavfall samt cirka 1 397 ton matavfall, se tabell 6. Plockanalys för att analysera hur fördelningen av innehållet i kärlavfallet ser ut. Det genomförs årligen två plockanalyser i de fyra kommunerna, perioderna är vår och höst. Resultaten från genomförda plockanalyser presenteras i tabell 8 och tabell 9.

Riksgenomsnitt för kommuner med sortering i två kärl (utsortering av matavfall) presenteras i samma tabeller. Generellt har kommunerna en bättre sortering av restavfallet än riksgenomsnittet men lägre sortering av matavfallet.

Tabell 8. Fördelning i restavfallet enligt genomförd plockanalys 2023.

	Bengtsfors	Dals-Ed	Färgelanda	Mellerud	Riksgenomsnitt
FA/batterier/elavfall	0,03 %	0,07 %	0 %	0 %	0,5 %
Förpackningar	12,6 %	7,8 %	10,4 %	10,5 %	28 – 29 %
Trädgårdsavfall	1,5 %	9,7 %	3,4 %	2,0 %	2,4–2,5 %
Matavfall	12,6 %	7,2 %	10,8 %	6,9 %	23 – 27 %
Restavfall	72,5 %	74,2 %	73,1 %	78,8 %	34 – 40 %
Tidningar/returpapper	0,8 %	1,0 %	2,3 %	1,8 %	6 – 8 %

Tabell 9. Fördelning i matavfallet enligt genomförd plockanalys 2023.

	Bengtsfors	Dals-Ed	Färgelanda	Mellerud	Riksgenomsnitt
FA/batterier/elavfall	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Förpackningar	0,7 %	1,1 %	2,6 %	1,5 %	0,7–1,0 %
Trädgårdsavfall	2,1 %	1,9 %	2,3 %	1,8 %	1,0–1,1 %
Matavfall	90,6 %	91,9 %	90,6 %	91,6 %	96 – 97 %
Restavfall	6,5 %	4,8 %	4,2 %	5,0 %	0,7–1,0 %
Tidningar/returpapper	0,1 %	0,3 %	0,3 %	0,1 %	0 %

4.1.2 Grovavfall på ÅVC

Med grovavfall avses den del av hushållsavfallet som är så tungt eller stort att det inte kan samlas in i den vanliga avfallsbehållaren. Grovavfall för Bengtsfors samlas in på Nolängen ÅVC, Dals-Eds på Onsöns ÅVC, Melleruds kommun på Hunnebyn ÅVC och Färgelanda på Stigen ÅVC. Mängderna grovavfall som samlades in på de fyra ÅVC:erna uppgick till totalt cirka 4 683 ton år 2023, för alla fyra kommunerna. Fördelningen mellan olika fraktioner, och hur dessa behandlades, visas i tabell 10, tabell 11 och Tabell 12. Farligt avfall kan även lämnas på vissa andra ställen, exempelvis på miljöstationer på bensinmackar.

Tabell 10. Insamlade mängder grovavfall till olika behandling i kommunerna under 2024 (ton).

	Grovavfall, totalt (inklusive trädgårds-avfall)	Mängd insamlat grovavfall (kg/person)	Grovavfall till förbränning	Grovavfall insamlat till material-återvinning	Grovavfall från hushåll till deponering
Bengtsfors	1 106	114	526	202	247
Dals-Ed	1 147	249	832	315	2
Färgelanda	1 079	253	450	175	18
Mellerud	1 660	183	1 289	186	2
Totalt	4 992		3 097	878	269

Tabell 11. Insamlade mängder grovavfall av olika slag i kommunerna under 2024 (ton).

	Plast (kommunplast – ej förpackningar)	Textilavfall – endast materialåtervinning	Metallskrot	Trädgårdsavfall	Träavfall, ej impregnerat	Fönster träram/Planglas	Tryckimpregnerat trä	Brännbart	Wellpapp	Gips	Däck
Bengtsfors	ET	1,52	174	66	402,2	ET	85,90	246,6	40,7	27,4	15,12
Dals-Ed	ET	ET	158	88	469	ET	39	324	29	33	7
Färgelanda	ET	ET	76	128	425	ET	46	451	ET	ET	4
Mellerud	ET	1,4	130	165	131	31,8	79,4	968,7	8,8	23,7	19,7
Totalt		2,92	538	447	1 829	31,8	250,3	1 990	78,5	84,1	45,82

Tabell 12. Behandlingsmetoder för grovavfall under 2024.

Fraktion	Hantering enligt avfallstrappan
PTP (brännbart i mindre fraktion)	Energiåtervinning
Metallskrot	Materialåtervinning
Träavfall	Energiåtervinning
Fönster m träram/Planglas	Materialåtervinning
Brännbart	Energiåtervinning
Blandat/ Grovt brännbart	Energiåtervinning
Wellpapp	Materialåtervinning

Alla kommuner har fria besök för de som betalar grundavgift i kommunen. Antalet fria besök varierar kommunerna emellan. Därefter tas avgift ut per besök.

Grovavfallet från ÅVC transporteras sedan till olika behandlings- och återvinningsanläggningar för vidare omhändertagande. Behandlingsmetod enligt avfallshierarkin framgår av bilaga 2.

4.1.3 Avfall till återbruk

Avfall till återbruk finns det framförallt möjlighet att bli av med genom att lämna till återbruksaffärer i de olika kommunerna.

I Bengtsfors finns secondhandbutikerna Flitiga händer och Returen. Flitiga händer är en daglig verksamhet för funktionsnedsatta och är ett samarbete mellan kommunen och Emmaus Björkå. Pengarna från försäljningen samt kläder som inte säljs skänks till behövande. I butiken finns även en loppishörna. Returen är också en secondhand-butik men med mer fokus på möbler och saker till hemmet. Internt har Bengtsfors startat upp återbruk av möbler inom de kommunala verksamheterna genom tjänsten Sajkla.

I Dals-Eds kommun finns secondhandbutiken AME som tar emot möbler, cyklar och kläder och som personalen sedan renoverar och säljer vidare. De hjälper även till med sömnad, omklädning, snickeri, målning, reparationer och underhåll. Det finns även ett antal privata aktörer/organisationer som samlar in och säljer seconhandvaror.

I Melleruds och Färgelandas kommuner finns en del privata aktörer och religiösa församlingar som jobbar med återbruk, exempelvis Röda Korset. I Färgelanda och Mellerud återbrukar AMI i liten skala där de renoverar och säljer vidare.

4.1.4 Farligt avfall

Med farligt avfall avses det avfall som har en eller flera farliga egenskaper och är farligt för människors hälsa eller miljön. Farligt avfall lämnas på kommunernas ÅVC:er. I Mellerud är det även möjligt att lämna in små mängder farligt avfall till medborgarkontoret.

Totalt uppgår mängderna farligt avfall (exkl. elektronikavfall) till cirka 280 ton år 2023 i de fyra kommunerna, se tabell 13.

Det farliga avfallet hämtas sedan från ÅVC av upphandlad entreprenör för vidare transport till behandlingsanläggning, där avfallet återvinns och behandlas baserat på dess egenskaper och i enlighet med avfallshierarkin. Elektronikavfall räknas också som farligt avfall, men beskrivs närmare under avsnitt 4.2.2, då det omfattas av producentansvar.

Tabell 13. Farligt avfall inom kommunerna, år 2024.

Kommun	Farligt avfall (ton)	Farligt avfall (kg/person)
Bengtsfors	112,71	12,4
Dals-Ed	22,94	4,98
Färgelanda	64,9	10,1
Mellerud	110,7	12,2
Totalt	**311,25**	**39,68**

4.1.5 Slam och fettavfall

Där kommunalt vatten- och avlopp saknas i kommunerna ska fastighetsägaren ha enskilt avlopp. Det slam som samlas in från de enskilda anläggningarna räknas som hushållsavfall.
Insamlingen av slam och fettavskiljarslam sker av kommunen upphandlad entreprenör. I kommunerna går det insamlade slammet till respektive kommuns avloppsreningsverk. Mängder framgår av tabell 14.

Tabell 14. Antal enskilda avlopp, mängder slam och latrin som samlades in i kommunerna under 2024.

Kommun	Antal enskilda avlopp (st)	Mängd slam från enskilda avlopp (ton)	Antal fettaskiljare (st)	Fett-avskiljarslam (ton)
Bengtsfors	2 000	4 615	13	0,6
Dals-Ed	1 192	630	15	11
Färgelanda	1 578	1 380	DS	DS
Mellerud	2414	7180	9	9
Totalt	7 184	13 805	37	20,6

4.2 Avfall som omfattas av producentansvar

I Sverige finns det lagstiftade förordningar om producentansvar, där producenterna ansvarar för insamling och omhändertagande av deras uttjänta produkter.
Det producentansvar som berör avfallshanteringen i Dalslandskommunerna är, avfall från elektriska och elektroniska hushållsprodukter, glödlampor, små batterier, fimpar och vissa belysningsarmaturer samt däck och bilar.

4.2.1 Förpackningar och tidningar

Kommunerna ansvarar från 2024-01-01 för insamlingen av förpackningar och tidningar (returpapper) på LIPer samt hos fastighetsbolag som har fastighetsnära insamling.

Fastighetsnära insamling av förpackningar ska vara genomfört senast 2027-01-01. Idag har endast vissa flerbostadshus fastighetsnära insamling övriga personer hänvisas till LIP. Skrymmande förpackningar ska respektive hushåll lämna till LIP. I fastighetsnära insamling ingår förpackningar från: Plast, papp, glas samt metall. Placering av LIP:er hittas på kommunernas hemsidor.

Totalt samlades cirka 1 800 ton förpackningar och tidningar in under 2024 från de fyra kommunerna, se tabell 15.

I tabell 16 visas hur många lättillgängliga insamlingsplatser som finns i respektive kommun. Tabellen presenterar också information om hur många av de lättillgängliga insamlingsplatserna som tar emot glas, kartong, metall, plast och tidningar.

Tabell 15. Mängder förpackningar och tidningar som samlades in under 2024 i kommunerna.

Kommun	Glasförpackningar (ton)	Glasförpackningar (kg/person)	Pappersförpackningar (ton)	Pappersförpackningar (kg/person)	Plastförpackningar (ton)	Plastförpackningar (kg/person)	Metallförpackningar (ton)	Metallförpackningar (kg/person)	Tidningar/returpapper (ton)	Tidningar/returpapper (kg/person)
Bengtsfors	196,13	21,6	188	20,7	95	10,4	19,1	2,1	73,90	8,1
Dals-Ed	103	22	101	22	45	10	10	2,2	24	5,2
Färgelanda	101,9	15,8	127	19,7	48,5	7,5	13,2	2	41,5	6,5
Mellerud	233	25,7	191,5	21,1	85,5	9,4	21,1	2,3	82,84	9,1
Totalt	**635**		**607**		**274**		**63**		**222**	

Tabell 16. Antal lättillgängliga insamlingsplatser (LIP) i kommunerna samt vilka som samlar in glas-, kartong-, metall- och plastförpackningar samt tidningar/returpapper

Kommun	Antal LIP:er	Glaför-packningar	Pappersförpackningar	Metallförpackningar	Plastförpackningar	Tidningar/returpapper
Bengtsfors	9	9	9	9	9	9
Dals-Ed	4	4	4	4	4	4
Färgelanda	6	6	6	6	6	6
Mellerud	9	9	9	9	9	9
Totalt antal	28	28	28	28	28	28

4.2.2 Elektronikavfall och batterier

El-kretsen är ett nationellt insamlingssystem som hanterar insamling, transport och behandling av elavfall och batterier och hämtar el- och elektronikavfallet på de fyra ÅVC:erna. Batterier hämtas även av Elkretsen från batteriholkarna som finns vid vissa av LIP:erna i kommunen. Elektronikavfall räknas som farligt avfall och mängderna uppgår totalt till cirka 640 ton för kommunerna, mängder per kommun framgår av tabell 17.

Sedan den första oktober 2015 har butiker ett ansvar för att ta emot elavfall. Större butiker med elektronikförsäljning tar emot all konsumentelektronik som är mindre än 25 centimeter. I övriga butiker gäller principen ”en mot en” det vill säga att du har möjlighet att lämna in en gammal produkt när du köper en ny, motsvarande produkt i butiken. Det insamlade materialet lämnas kostnadsfritt till ett godkänt insamlingssystem för återvinning.

El-Kretsen transporterar elektronikavfallet till någon av återvinningsanläggningarna som de har avtal med. Det finns cirka 30st sådana anläggningar i Sverige. Där genomgår elektronikavfallet en förbehandling som innebär att de sorteras och plockas isär. Därefter behandlas och återvinns el- och elektronikavfallet. Avfallet bedöms behandlas i enlighet med avfallshierarkin.

Tabell 17. Elektronikavfall och batterier som samlades in under 2024 i kommunerna, angivet i ton.

Kommun	Diverse elektronik	Kylskåp och frysar	Vitvaror	Batterier	Gasurladdnings-lampor	Icke gasurladdnings-lampor	Totalt
Bengtsfors	84,92	34,65	45,31	4,17	0,772	0,384	170,206
Dals-Ed	27,9	15,6	21,1	1,1	0,50	0,30	66,5
Färgelanda	31,1	17,9	25,9	1,5	0,46	0,39	77,25
Mellerud	72	26,2	29,2	3,8	0,8	0,73	132,73
Totalt (ton)	215,92	94,35	121,51	10,57	2,532	1,804	446,686

4.2.3 Läkemedel

Alla apotek har en skyldighet att ta emot och hantera överblivna och utgångna läkemedel, både det som är receptförskrivet och receptfritt. Apoteket har genomskinliga påsar för privatpersoner att lägga sitt läkemedelsavfall i hemma för att ta med till apoteket.

Sprutor, kanyler och insulinpennor delas ut med en safe-box kanylbehållare. De ska därefter tas emot på apoteket.

4.2.4 Däck

Svensk Däckåtervinning AB ansvarar för insamling och återvinning av uttjänta däck. I Bengtsfors, Mellerud, Dals-Ed och Färgelanda tar ÅVC:n emot däck med och utan fälgar. I övrigt hänvisas privatpersoner till bilverkstäder som ska ta emot däcken utan kostnad, dock kan verkstäderna ta ut en avgift för att skilja däck från fälg. Däcken materialåtervinns till andra gummiprodukter, såsom ridbanor och konstgräsplaner.

4.2.5 Bilar

Bilproducenterna ska utan kostnad ta emot eller anvisa en plats för att ta emot uttjänta bilar eller anvisa en plats för mottagning.

4.3 Avfall som inte omfattas av kommunalt ansvar

4.3.1 Verksamhetsavfall

Det saknas heltäckande uppgifter om verksamhetsavfallet som uppstår i de fyra kommunerna. Från de företag som ska lämna in årliga miljörapporter till följd av att de bedriver en tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet finns vissa uppgifter registrerade (för tillståndspliktiga och vissa anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken). Med tanke på att ett stort antal verksamheter saknas (ett antal anmälningspliktiga verksamheter samt icke anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken) redovisas registrerad information inte här.

Hur avfallet behandlas enligt avfallshierarkin hos respektive verksamhet är svårt att få klara uppgifter om. Avfallet ska dock omhändertas av olika avfallsentreprenörer och transporteras till godkända anläggningar för omhändertagande.

Bygg- och rivningsavfall klassificeras som verksamhetsavfall.

4.4 Nedskräpning

Den mesta nedskräpningen sker vid LIP:erna då mindre verksamheter eller hushåll snabbt vill bli av med avfall. Vid LIP:erna sker också dumpning av avfall som egentligen ska till ÅVC eller annan mottagningsplats. Ibland gör idrottsföreningarna en insats och städar vissa platser. Annan nedskräpning är exempelvis mindre avfall som slängs på gator och torg. Det sker inte så mycket nedskräpning i naturmiljön.

5 Avfallsanläggningar i kommunen

5.1 Bengtsfors kommun

5.1.1 Nolängen återvinningscentral

Återvinningscentralen i Bengtsfors kommun heter Nolängen. Här tas mindre mängder avfall emot både från hushåll och verksamheter. Hushåll som betalar grundavgift för sophämtning lämnar avfall kostnadsfritt på Nolängen. Verksamheter betalar viktbaserad avgift.

5.1.2 Avloppsreningsverk

Det finns sex avloppsreningsverk i Bengtsfors kommun: Bengtsfors, Billingsfors, Bäckefors, Gustavsfors, Dals Långed och Ödskölt. Bengtsfors avloppsreningsverk är dimensionerad för totalt 6500 pe. År 2015 var 3344 anslutna. Billingsfors reningsverk är dimensionerat för totalt 3100 pe. Billingsfors reningsverk tar emot 4035 m^3 externslam från enskilda avlopp per år.

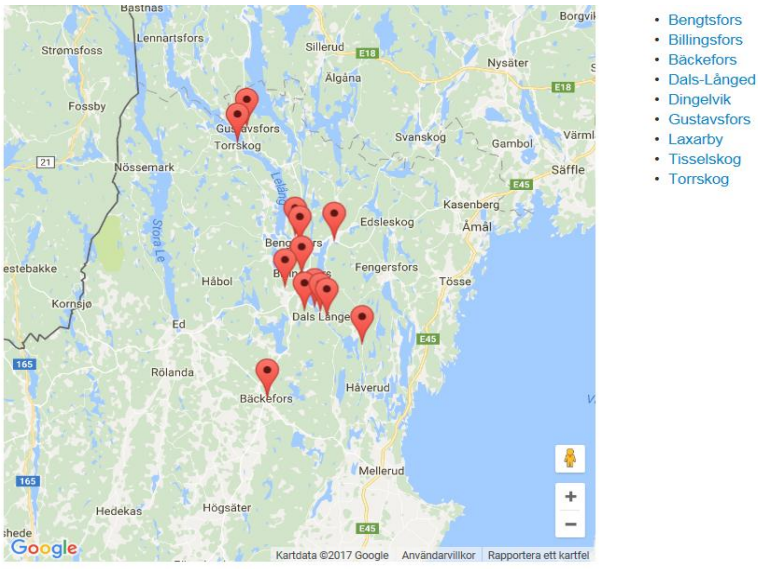
5.1.3 Lättillgängliga insamlingsplatser

Lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen presenteras i tabell 18 och den geografiska fördelningen visas i figur 3.

Tabell 18. Lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen

Bengtsfors kommun	
Bengtsfors	Fabriksgatan/Industrigatan
Bengtsfors	Infart Majbergsdal
Bengtsfors	Nolängens ÅVC
Billingsfors	IOGTs Parkering
Bäckefors	Gamla Postgatan
Dals-Långed	Stenebyvägen/Baldersnäsvägen
Dals-Långed	Bartelmyrsvägen
Dals-Långed	Ängbäcksvägen
Gustavsfors	Affären
Torrskog	Flolanda

Figur 1. Geografisk fördelning av lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen.

5.2 Dals-Eds kommun

5.2.1 Onsöns återvinningscentral

På Onsöns ÅVC kan hushållen lämna trädgårdsavfall, träavfall, ris, möbler, järn- och metallskrot, batterier och farligt avfall.

5.2.2 Avloppsreningsverk

Det finns två avloppsreningsverk i Dals-Eds kommun: Brattesta och Håbol. Brattesta avloppsreningsverk är dimensionerat för 6500 pe och har en belastning på 3300 pe. Brattesta tar emot 2100 m^3 externslam per år (Torrsubstans (TS)=16,9 to=TS-halt 0,8 %)

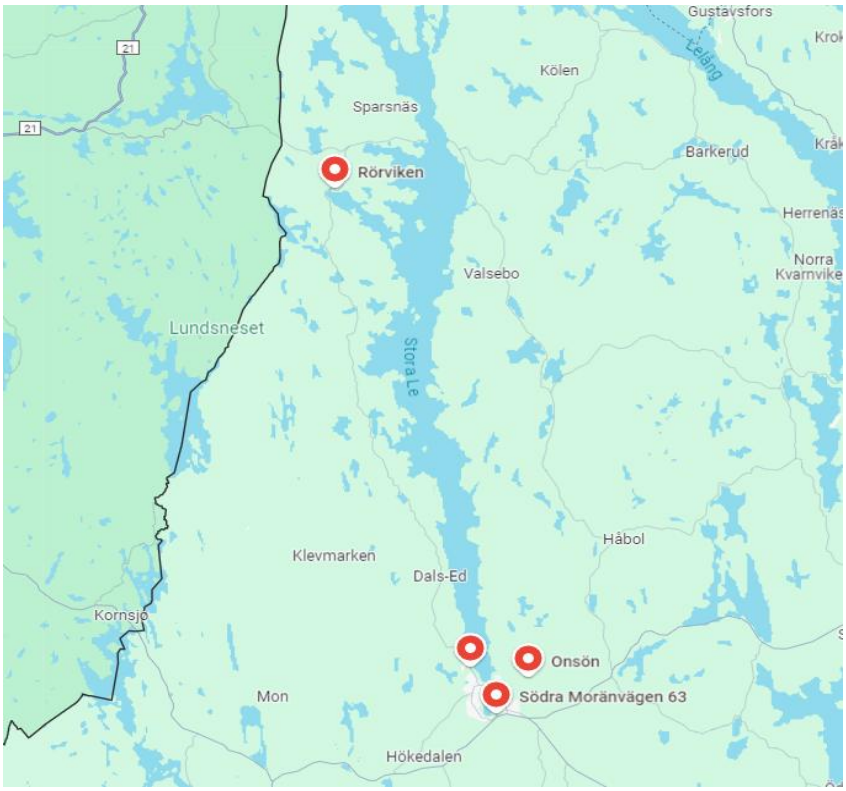
5.2.3 Lättillgängliga insamlingsplatser

Lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen presenteras i tabell 19 och den geografiska fördelningen visas i figur 2.

Tabell 19. Lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen.

Dals-Eds kommun	
Dals-Ed	Gröne Backe Camping. Södra Moränvägen 63, 668 32 Ed
Dals-Ed	Onsöns avfallsanläggning (ÅVC) Onsön Mon 1, 668 92 Ed
Dals-Ed	Nössemarksvägen 14, 668 31 Ed
Nössemark	Nössemark Rörviken 185, 668 91 Ed

Figur 2. Geografisk fördelning av lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen.

5.3 Färgelanda kommun

5.3.1 Stigens återvinningscentral

Återvinningscentralen Stigen tar kostnadsfritt emot vitvaror, elavfall, färgrester och övrigt miljöfarligt hushållsavfall. Grovavfall kan lämnas kostnadsfritt 6–12 gånger per år beroende på renhållningsabonnemang, därefter tas avgift ut.

5.3.2 Avloppsreningsverk

Det finns sex avloppsreningsverk i Färgelanda kommun: Ödeborg, Ellenö, Högsäter, Rådanefors, Skällsäter och Stigen. Ödeborg är dimensionerat för 6000 pe, men har idag en belastning på 3300 pe. Ödeborg avloppsreningsverk tar emot 2500–3000 m^3 externslam per år från enskilda avlopp och 1500-2000 m^3 från andra avloppsreningsverk.

5.3.3 Lättillgängliga insamlingsplatser

Lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen presenteras i tabell 20 och den geografiska fördelningen visas i figur 3.

Tabell 20. Lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen.

Färgelanda kommun	
Färgelanda	Höjden/Höjdenvägen
Färgelanda	Färgelanda Centrum
Stigen	Högsätervägen (ÅVC)
Stigen	Stampvägen
Högsäter	Skomakarevägen
Ödeborg	Bruksvägen

Figur 3. Geografisk fördelning av lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen.

5.4 Melleruds kommun

5.4.1 Hunnebyn återvinningscentral

Privatpersoner kan lämna el och elektronikavfall, kyl och frys, farligt avfall, trädgårdsavfall och förpackningar och tidningar kostnadsfritt. Grovavfall kan lämnas kostnadsfritt 3–6 gånger per år beroende på renhållningsabonnemang, därefter tas avgift ut.

5.4.2 Avloppsreningsverk

Det finns åtta avloppsreningsverk i Melleruds kommun: Sunnanå, Dals Rostock, Dalskog, Erikstad, Liane, Upperud, Åsebro och Åsensbruk. Sunnanå avloppsreningsverk är dimensionerad för 9000 pe, men har i dagsläget belastning på 6200 pe. Reningsverket tar emot 5800 m^3 externslam från enskilda avlopp varje år (TS 82,1 ton=TS halt 1m4 %) och 200 m^3 slam från andra avloppsreningsverk per år (TS 2,7 ton=1,5 % TS-halt).

5.4.3 Lättillgängliga insamlingsplatser

Lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen presenteras i tabell 21 och den geografiska fördelningen visas i figur 4.

Tabell 21. Lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen.

Melleruds kommun	
Dals-Rostock	Järnvägsstationen
Grinstad	Lanthandeln
Mellerud	Tippen (ÅVC)
Mellerud	Vattentornet
Mellerud	Cirkusplatsen
Mellerud	Brandstationen
Mellerud	Östra Industriområdet
Åsensbruk	Fabriksvägen
Mellerud	Sunnanå Hamn

Figur 4. Geografisk fördelning av lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen.

6 Nedlagda deponier

Under 2016 genomförde Sweco en inventering och riskklassning av nedlagda kommunala deponier i medlemskommunerna. Riskklassningen skedde enligt Naturvårdsverkets rapport 4918, Metodik för inventering av förorenade områden (MIFO), fas 1. I nedanstående kapitel redovisas tabeller med de inventerade deponierna per medlemskommun.

Riskklassningen är en samlad bedömning av föroreningarnas farlighet, föroreningsnivå, spridningsförutsättningar och känslighet och skyddsvärde. Ett objekt bedöms utifrån följande riskklasser:

Klass 1 – Mycket stor risk
Klass 2 – Stor risk
Klass 3 – Måttlig risk
Klass 4 – Liten risk

6.1 Bengtsfors kommun

I Tabell 22 visas kända deponier i Bengtsfors kommun.

Tabell 22. Deponier i Bengtsfors kommun.

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Bengtsbro-höljen	Bengtsfors 3:43 >5	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, industri-avfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas
Bäckefors	Vättungen 1:47>1	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, industriavfall, allmän tipp för allt, även från sjukhuset)	Behöver klarläggas
Centrala Långed	Långed 3:1	3	Industrideponi-er (övrigt: schaktmassor, byggnadsav-fall)	Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet
Grimmeruds-mossen	Billingsfors 1:177	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall och dylikt, övrigt: skrot)	Behöver klarläggas
Katterud	Billingsfors 1:177	3	Industrideponi-er (fabrikstipp, övrigt: hus-hållssoptipp)	Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet
Klon	Bergane 2:1	3	Industrideponi-er (industri-avfall, övrigt: skrot, hushålls-avfall)	Behöver klarläggas
Korsbytippen	Dingelvik 1:40; Dingelvik 1:41; Dingelvik 1:53;	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushålls- och industriavfalls-deponi med senare skrot-verksamhet)	Korsbytippen kallas även Karls Gärde och har sluttäckts under 2017 och ska slut-besiktigas under våren 2018.
Majbergstippen	Bengtsfors 5:12>1	3	Övrigt BKL 3 (schaktmassor, rivningsfyllnad)	Behöver klarläggas

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Mustadfors tipp	Enet 1:3>4	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall och dylikt)	Behöver klarläggas
Nolängens avfallsupplag	Bergane 1:5	2	Anläggning för farligt avfall (mellan-lagring av miljöfarligt avfall, enligt uppgift från början depo-nering av ”allt”)	Nolängens avfallsupplag var sluttäckt och godkänd av Länsstyrelsen 2012-12-31.
Sulfittippen	Sidan 3:240>9	3	Industrideponi-er (industri-avfall, övrigt: byggnadsav-fall, schakt-massor)	Behöver klarläggas
Ödskölt	Ödskölt 1:5>2	3	Industrideponi-er (övrigt: schaktmassor och dylikt)	Behöver klarläggas

6.2 Dals-Eds kommun

I Tabell 23 nedan visas kända deponier i Dals-Eds kommun.

Tabell 23. Deponier i Dals-Eds kommun.

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Böle	Böle 1:17	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Behöver klarläggas
Hökedalen	Bråten 1:84 >2	2	Kloralkali	Sluttäckt och godkänd av länsstyrelsen 2000
Onsötippen	Onsön 3:10	2	Kloralkali	Sluttäckt
Viktippen	Ed 10:3	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Behöver klarläggas

6.3 Färgelanda kommun

I Tabell 24 nedan visas kända deponier i Färgelanda kommun.

Tabell 24. Deponier i Färgelanda kommun.

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Dagsholm (slamtippen)	Dagsholm 2:1 >2	3	Övrigt BKL 3 (avloppsslam från slam-brunnar)	Behöver klarläggas
Ekebacken (f.d. Ödeborgs bruk)	Brattefors 1:15	2	Industrideponi-er (industri-avfall från Gunnebo bruk (f.d. Ödeborgs bruk), eldning av plast m.m., schaktmassor)	Tippning av avfall avslutad 1985. Shackt-massor har tippats senare. Industriavfallet i stort sett täckt med schakt-massor.

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Färgelanda Prästgård	Färgelanda Prästgård 1:1	3	Avfallsdeponi-er - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, bark, schakt-massor)	Täckt 1985.
Jolsäter	Öxnäs 1:13	3	Avfallsdeponi-er - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, industriavfall)	Täckt 1985.
Rosendalen (Dagsholm)	Dagsholm 1:1 >2	4	Avfallsdeponi-er - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, industriavfall)	Täckt 1985, kontrollprogram finns.
Stigen	Stigen 1:70	3	Avfallsdeponi-er - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall)	Täckt 1985.

6.4 Melleruds kommun

I Tabell 25 nedan visas kända deponier i Melleruds kommun.

Tabell 25. Deponier i Melleruds kommun.

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Sunnanå	Sunnanå 2:1	3	Industrideponi-er (hushållsav-fall, industriav-fall, byggavfall, schaktmassor, bildelar, järn-skrot, tomfat, cisterner, förbränt avfall)	Sluttäckt och slutbesiktning skedde 2011. Utredning pågår gällande lakvatten och gashantering.
Dalskog	Årbol 1:45	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas
Mellerud	Kärra 1:2	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas
Åsensbruk	Krökersrud 1:11>1	3	Industrideponi-er (hushållsav-fall, industriav-fall, troligen från pappers-bruket Håfre-ström AB, byggavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Åsebro	Åsebrorud 1:3	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor, färgeri och garveri (vegetabiliskt)	Behöver klarläggas
Tångebo	Tångebo 1:1	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall)	Behöver klarläggas
Hult	Hult 1:52	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (mindre mängd hushållsavfall (?) byggavfall)	Behöver klarläggas
Erikstad	Västergården 1:2; Göbyn 1:4	3	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor, trädgårdsav-fall)	Behöver klarläggas
Hunnebyns sopstation, Hunnebyns avfallsupplag	Hunnebyn 1:27; Vedbyholm 1:3>3; Hunnebyn 1:5>5	Riskklass ning saknas i EBH	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Sluttäckt och beslut om godkännande av länsstyrelsen 2017-08-30, Dnr 555-1831-2016.
Maden fiberdeponi	Åsen 1:161	Ingår i EBH-stödet.	?	Sluttäckt
Kroppefjälls-hemmet (i EBH kallad Dals Rostock)	Södra Bäckebol 1:168>7	4	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas